

POSTANOWIENIE

Dnia 21 czerwca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon (przewodniczący)

SSN Krzysztof Cesarz (sprawozdawca)

SSN Kazimierz Klugiewicz

w sprawie **P. W.**

skazanego z art. 148 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 21 czerwca 2016 r.,

wniosku obrońcy skazanego o wznowienie postępowania

prawomocnie zakończonych wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Poznaniu

z dnia 19 marca 2013 r., sygn. akt II AKa 32/13,

utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 12 grudnia 2012 r., sygn. akt XVI K 216/12

postanowił:

- 1. na podstawie art. 93 § 1 i art. 540 § 1 pkt 2 lit. b k.p.k. a *contrario* oddalić wniosek;**
- 2. kosztami sądowymi postępowania o wznowienie obciążyć skazanego.**

UZASADNIENIE

Wskazany wyżej wyrok z dnia 12 grudnia 2012 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu uznał P. W. za winnego zabójstwa P. S. w dniu 7 maja 2012 r. w P. i za ten czyn na podstawie art. 148 § 1 k.k. wymierzył mu karę 25 lat pozbawienia wolności.

Wyrokiem z dnia 19 marca 2013 r. Sąd Apelacyjny w Poznaniu, po rozpoznaniu apelacji obrońcy oskarżonego, utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Wyznaczony obrońca z urzędu skazanego – adw. P. O. w dniu 9 listopada 2015 r. wniósł o wznowienie postępowania na podstawie art. 540 § 1 pkt 2 lit b. k.p.k., uchylenie wyroków obu Sądów i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Poznaniu do ponownego rozpoznania, „gdyż po wydaniu orzeczenia ujawniły się nowe dowody w postaci zeznań świadków M. Ł. oraz dwóch mężczyzn, których M. Ł. widział w dniu 7 maja 2012 r. lub 8 maja 2012 r. przy drzwiach mieszkania zabitego P. S., które to dowody będą wskazywać, że P. W. został błędnie skazany za przestępstwo zagrożone karą surowszą, tj. za przestępstwo z art. 148 § 1 k.k., a nie za przestępstwo z art. 157 § 1 k.k. Oświadczenia M. Ł. złożone w postępowaniu przygotowawczym wskazują na duże prawdopodobieństwo, że w dniu 7 maja 2012 r. lub 8 maja 2012 r., tj. dokładnie w czasie, gdy zgodnie z opinią biegłego (k. 615) nastąpił zgon P. S., dwóch mężczyzn mogło wejść do mieszkania P. S.. Ustalenie tożsamości tych mężczyzn jest kluczowe w celu potwierdzenia, że P. W. w dniu 7 maja 2012 r. nie popełnił przestępstwa z art. 148 § 1 k.k., tj. nie zabił P. S.”.

Obrońca wniósł nadto o „zarządzenie na podstawie art. 546 k.p.k. przez Sąd sprawdzenia w trybie art. 97 k.p.k.”:

- (a) przez przesłuchanie M. Ł. i „potwierdzenie, że możliwe jest ustalenie tożsamości tych mężczyzn, ustalenie jakie inne osoby mogły widzieć lub znać tych mężczyzn oraz ustalenie, czy wskazani w oświadczeniu M. Ł. mężczyźni weszli do mieszkania P. S. w dniu 7 maja 2012 r. lub 8 maja 2012 r., a jeżeli tak, to co się wówczas wydarzyło w tym mieszkaniu, i potwierdzenie, że był tam wówczas żywy P. S., w celu ustalenia, że skazany P. W. nie popełnił przestępstwa z art. 148 § 1 k.k. tj. nie zabił P. S.;
- (b) że na podstawie nagrania zabezpieczonego przez KP w P. (notatka urzędowa na k. 1 - 3 akt śledztwa) z monitoringu rejestratora monitoringu prywatnego z ul. [...] w P. możliwe jest ustalenie tożsamości mężczyzn, którzy w dniu 7 maja 2012 r. lub 8 maja 2012 r. byli widziani przez M. Ł. i mogli wejść do mieszkania P. S. oraz sprawdzenie jak długo byli oni w mieszkaniu P. S.;
- (c) że na podstawie nagrania zabezpieczonego przez KP w P. (notatka urzędowa na k. 94 akt śledztwa) z monitoringu miejskiego, tj. kamery na

skrzyżowaniu ulic [...] oraz [...] możliwe jest ustalenie tożsamości mężczyzn, którzy w dniu 7 maja 2012 r. lub 8 maja 2012 r. byli widziani przez M. Ł. i mogli wejść do mieszkania P. S. oraz sprawdzenie jak długo byli oni w mieszkaniu P. S.;

(d) poprzez uzyskanie dowodu w postaci dostępnych nagrań z monitoringu miejskiego z dnia 7 maja 2012 r. lub 8 maja 2012 r. potwierdzenie tożsamości mężczyzn, którzy w dniu 7 maja 2012 r. lub 8 maja 2012 r. byli widziani przez M. Ł. i mogli wejść do mieszkania P. S. oraz sprawdzenie jak długo byli oni w mieszkaniu P. S.”.

Prokurator Prokuratury Generalnej w pisemnej odpowiedzi na wniosek z dnia 1 grudnia 2015 r. wniósł o jego oddalenie.

Zarządzeniem z dnia 23 lutego 2016 r. przewodniczący V Wydziału Izby Karnej odmówił przyjęcia wniosku o wznowienie z uwagi na nieuiszczenie stosownej opłaty.

Wymagana opłata wpłynęła w dniu 23 maja 2016 r. Ten sam obrońca w dniu 6 maja 2016 r. powtórnie złożył wniosek o wznowienie postępowania o identycznej, co uprzednio, treści.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Warunkiem wznowienia postępowania na podstawie art. 540 § 1 pkt 2 lit. b *in princ.* k.p.k. jest ujawnienie się po wydaniu orzeczenia nowych faktów lub dowodów wskazujących na to, że oskarżonego skazano za przestępstwo zagrożone karą surowszą. Wbrew twierdzeniom wnioskodawcy, w sprawie nie ujawniły się żadne nowe dowody, które nie byłyby znane Sądom orzekającym w tej sprawie lub stronom. M. Ł. był dwukrotnie przesłuchiwany w toku postępowania, w dniach 10 maja oraz 5 września 2012 r. (k. 70-71 i 449-450). Z treścią jego zeznań oskarżony zapoznał się podczas zaznajomienia z aktami postępowania przygotowawczego w dniu 10 października 2012 r. (k. 493). W toku rozprawy głównej w dniu 12 grudnia 2012 r., podczas której obecny był oskarżony i jego obrońca, strony wyraziły zgodę na ujawnienie treści zeznań tych świadków, którzy nie zostali przesłuchani przed Sądem, a wskazani zostali w akcie oskarżenia. Sąd *meriti*, na podstawie art. 394 § 2 k.p.k. w zw. z art. 392 § 1 k.p.k., wobec zgody stron, postanowił ujawnić bez odczytywania także zeznania M. Ł., uznając, że jego bezpośrednie przesłuchanie nie jest konieczne (k. 628-629). Dowód z zeznań M. Ł. został oceniony, czemu Sąd

I instancji dał wyraz w pisemnych motywach wyroku, uznając jednak, że świadek ten nie posiadał bliższych informacji dotyczących okoliczności śmierci pokrzywdzonego (s. 16 motywów).

Przypomnieć można, że oba Sądy wykluczyły możliwość, iż do śmierci P. S. przyczyniły się inne osoby, które miałyby kontynuować bicie pokrzywdzonego po opuszczeniu jego mieszkania przez P. W. i A. K. (s. 15-16 motywów SO i s. 3-4 motywów SA). Oba Sądy miały też w polu uwagi, że biegły wykluczył możliwość, by obrażenia ciała pokrzywdzonego powstawały etapami (s. 17-18, 22 uzas. SO; opinia k. 468-469, 616-617). Również sąsiedzi pokrzywdzonego nie zauważyli, by do jego mieszkania wchodziły lub wychodziły inne osoby. Trafnie Sąd Apelacyjny uznał, że niezależnie od tego, w jakim celu inna osoba miałaby wejść do mieszkania pokrzywdzonego, to swój cel osiągnęłaby bez potrzeby dalszego bicia P. S., który już wówczas nie był w stanie podnieść się z tapczanu.

Procedura przewidziana w art. 97 k.p.k. nie służy poszukiwaniu dowodów, ani tym bardziej potwierdzaniu w postępowaniu wznowieniowym faktu ustalonego już w postępowaniu rozpoznawczym, że dowody postulowane we wniosku nie istnieją. W toku zaznajomienia z materiałami śledztwa podejrzany P. W. i jego obrońca powzięli wiadomość na temat materiałów z monitoringu, ich jakości, i nieprzydatności do czynienia jakichkolwiek ustaleń (zob. k. 3 i 94 ujawnione przez Sąd I instancji – k. 629 oraz k. 242, 258, 444). Z dokumentami tymi zapoznał się również obrońca skazanego przygotowując wniosek o wznowienie postępowania. Zatem domaganie się w nim, aby sprawdzić „czy możliwe jest ustalenie tożsamości mężczyzn” na podstawie zabezpieczonych materiałów z monitoringu [lit. (b) i (c) wniosku] jest niezrozumiałe i bezpodstawne. Zaś wniosek „o uzyskanie dowodu w postaci dostępnych nagrań z monitoringu miejskiego” [lit. (d) wniosku], to nic innego jak żądanie poszukiwania dowodu sprzed ponad 4 lat, który miałby posłużyć dopiero do ewentualnego stwierdzenia, czy jacyś mężczyźni przechodzili ulicą we wskazanych dniach obok miejsca zamieszkania pokrzywdzonego. Czynności, o których mowa w art. 97 k.p.k. polegają na sprawdzeniu okoliczności **faktycznych** (podkr. SN) a nie przypuszczeń, które nie mogą doprowadzić do weryfikacji jakichkolwiek faktów istotnych dla rozpoznania wniosku o wznowienie postępowania.

Podsumowując, żadne nowe dowody – wbrew tezie wniosku – nie ujawniły się po wydaniu orzeczenia. We wniosku postuluje się dokonanie dowodu już przeprowadzonego i ocenionego przez oba Sądy (z zeznań M. Ł.), przy czym brak jest jakichkolwiek danych, aby świadek posiadał wiedzę na temat istotnych okoliczności zdarzenia, w szczególności – zachowania skazanego. We wniosku żąda się również, aby Sąd Najwyższy (albo sąd wezwany) w ramach czynności sprawdzających stwierdził, że możliwy do uzyskania jest nieistniejący dowód, oraz że znany – w merytorycznym postępowaniu i wnioskodawcy – materiał może wskazywać na istnienie podanej przez niego podstawy wznowieniowej, choć tenże wnioskodawca wie, że materiał ten nie ma i nie może mieć takiej cechy. Wniosek został sporządzony i ponowiony bez żadnej refleksji, jaka powinna zrodzić się po lekturze akt i przy świadomości podstaw wznowieniowych podmiotu kwalifikowanego, jakim jest adwokat.

Dlatego wniosek został oddalony jako oczywiście bezzasadny (bezpodstawny). Wynagrodzenie za jego sporządzenie zostało już przyznane adwokatowi (k. 138 akt V KO 60/15; obecny wniosek, jak wspomniano, jest tylko powieleniem poprzedniego).

O kosztach postępowania wznowieniowego orzeczono na podstawie art. 639 k.p.k.